

Ще стогнуть уночі, ще ниють рани...

Вони живуть серед нас. Їм трохи більше, ніж 40. Але в їхніх серцях і думках живе те, чого, дякуючи Богу, більшість із нас не знає, в них усе ще живе Афганістан.

Яка вона, правда про афганську війну? Нерідко болюча й гірка. Офіційно її називали воєнною кампанією, яка тривала майже 10 років. Йдучи в пекло чужої країни з чужим віросповіданням, вони вірили, що несуть визволення її народу. Тисячі юнаків загинули в боях і померли від ран, стали інвалідами, залишились у полоні й зникли безвісти. Судилося опинитися на Афганській землі й моїм землякам, на щастя, усі повернулись додому. Вже потім доля розкидала їх по країні, та 15 живуть поміж нас. Серед них Анатолій Кищенко. Як і його друзі, чоловік не любить згадувати ті часи. 18 днів карантину в Ташкенті, прийняття присяги, згодом місто Джелалабад, провінція Бахтар. Дизеліст-електрик, солдат Анатолій Кищенко нагороджений орденом афганського народу. В житті його підтримують і розуміють дружина Любов, донька Вікторія та син Роман.

Валерія Мичку направили в Шиндат після трьох місяців навчання в учбовому центрі в Казахстані. Служив водієм в автороті. Колонами машини їздили до кордону з Росією на перевалочну базу за продуктами, боєприпасами, паливом. Був у Кандагарі, Гераті, не раз потрапляв під обстріл. За гарну службу юнак мав отримати нову машину, але її підірвали афганські бойовики. Справжній подарунок зробила Валерію любляча половинка, яка народила йому трьох красенів-синів.

Сергій Малаш потрапив в окремий батальйон спеціального призначення в провінції Кандагар. Спецпідрозділ перехоплював каравани зі зброєю, що йшли з Пакистану для підтримки формувань бойовиків. За півтора року служби Сергій нагороджений медаллю «За відвагу». Якщо запитате в Сергія Олександровича, що найбільше запам'яталось, відповідь: «Це не кіно». Пощастило хлопцю з веселою й ніжною дружиною Валентиною, з якою виховують уже дорослих сина й доньку.

Першим місцем служби Василя Баєчка стало найпівденніше місто тодішнього Союзу – Кушка. Після 3-місячного навчання перевели в Афганістан. Тут супроводжував колони з боєприпасами, військовими, виїжджав за викликом ремонтувати бронетанкову техніку. Назавжди запам'ятався перший виїзд і обстріл, коли дзижчали кулі, кричали та стогнали поранені друзі. Найстрашнішим було усвідомлення, що це не навчання, а жахлива реальність, війна. Сини Іван і Віктор уже напам'ять знають світлини, що зберігає батько в своєму фотоальбомі. На одній із них Василь Васильович в учбовому центрі.

Командування роти зробило фото, як відзнаку хлопцю за відмінну стрільбу з автомата й надіслало їй батькам.

Віктор Добридень брав участь у 8 бойових операціях, у тому числі й у місті Кандагар, де отримав легке поранення. Під час проведення однієї з них, батальйон потрапив у засідку в кишлаку Мусо-Кало. Захищатись довелося понад 4 години, поки не підійшли основні сили дивізії. Батальйон, в якому служив Віктор, навідник 82-міліметрового міномета, покидав Афганістан в останній день війни – 15 лютого 1989 року. Віктор тоді вже був удома. Отримане поранення на афганській війні призвело спочатку до втрати однієї ноги, потім другої. Чоловік опинився на інвалідному візку. Його втіха – дружина Алла, дві дорослі доньки Ольга та Марійка й син Василько. І його біль, що не відпускає, Афганістан.

Недалеко від Віктора Добридня служив його земляк Петро Мелешук. Безпечний юнак ходив до односельця в гості через мінне поле. Був водієм, тож їздив немало. Довелось і смерті дививсь у вічі, коли під час обстрілу загорівся його автомобіль. Та доля була милостивою. Повернувся додому, був зарахований до школи міліції, у рідному селі знайшов своє щастя. Тепер Петро Мелешук - багатодітний батько.

Іван Кірков у Немовичах знаний майстер-столяр. Через проявлені в стрільбі здібності йому випало бути снайпером і не один місяць брати участь у бойових діях. Війна невіддільна від горя та смерті. І в ті хвилини кожна згадка чи вісточка з Батьківщини приносили неймовірну радість, від якої теплішало на серці. Так було і з м'ятою, яку Іван у темряві впізнав по запаху. Запашна трава нагадала про рідний дім і маму. Бойові друзі з недовірою поставились до чаю, який приготував хлопець так, як це робила ненька. Та, побачивши, що він живий і здоровий, почали пити також. З Афганістану Івана перекинули на Далекий Схід, у піхотний полк, де був заступником командира взводу. Цілий рік у юнака над головою було синє безхмарне небо. Понад усе на світі мріяв повернутись додому, побачити улюблену берізку й відчути на собі краплі дощу. 15 лютого 1989 року для багатьох війна закінчилась. У цей день, якого чекали мільйони, останній радянський солдат залишив Афганістан. Хтось із радістю, а хтось із болем і горем. Цієї миті не дочекались десятки тисяч учасників тієї війни...

Марія КУЗЬМИЧ.